

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Pirkanmaan ELY-keskus

PL 297

33101 Tampere

Y-tunnus 2296962-1

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Sijainti

Nellim, Inari

Osoite

Nellimintie 4212 A, Inari

Kiinteistötunnus

148-408-85-0

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella tai poistamisesta toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi on tehtävä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelulain 136 §:n perusteella. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 27.1.2023.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA KIINTEISTÖN OMISTAJA

Kiinteistö ei sijaitse kaavoitetulla alueella. Kiinteistö on asuinkäytössä. Kiinteistön käyttöön ei ole tiedossa muutoksia.

Nellimin alueella on vireillä Ivalon alueen yleiskaava, jossa toimenpiteiden kohteena oleva alue sijaitsee kyläalueella (AT). AT-merkitty alue varataan vireillä olevassa kaavassa kyläasutukselle sekä kylää tukeville elinkeinoille, kuten matkailulle ja palveluille. Toimenpiteiden kohteena oleva kiinteistö on vireillä olevassa kaavassa rajattu lisäksi rky-1 ja ma-1 alueen sisälle. Näillä merkinnöillä rajattujen kohteiden ympäristö on säilytettävä. Rakennusten ja muun ympäristön olennaisista muutoksista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Kohteen lähellä on kiinteä muinaisjäännös (SM5). Kiinteät muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolain (295/1963) nojalla. Näillä alueilla kaivaminen, peittäminen ja muuttaminen tai muu kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Muinaisjäännösalueita koskevista toimenpiteistä ja maankäyttösuunnitelmista on kuultava museoviranomaista ja museovirastoa.

Kiinteistö on yksityisomistuksessa.

ILMOITETTU TOIMINTA

Historiatietojen mukaan kohteessa on harjoitettu polttoaineiden jakelutoimintaa kyläkaupan yhteydessä. Kauppatoiminta on ilmeisesti alkanut 1960-luvulla ja loppunut 1990-luvulla. Kohteessa on ollut yksi tai kaksi maanpäällistä säiliötä polttoaineiden varastointiin ja jakeluun. Myynnissä on ollut ainakin bensiiniä, mahdollisesti myös polttoöljyä tai dieseliä. Säiliö- ja jakelualue on sijainnut kiinteistölle tulevan itäisemmän ajoväylän luona. Tiedossa ei ole, että kiinteistöllä olisi ollut huolto- tai pesutoimintoja. Polttoaineiden jakelutoiminta kohteessa on ilmeisesti loppunut jo 1970-luvulla.

Kiinteistöllä on ollut lisäksi öljylämmitys. Vanha käytöstä poistettu lämmitysöljysäiliö sijaitsee maassa kiinteistöllä olevan rakennuksen pohjoisseinustalla talon itäpäässä. Lämmitysöljysäiliö on poistettu käytöstä ennen vuotta 2001, mutta tarkka lopettamisajankohta ei ole tiedossa. Mahdollisesta säiliöön jääneestä polttoaineesta ei ole tietoa. Rakennuksen nykyinen lämmitysmuoto on sähkölämmitys.

Ei ole tiedossa, että kiinteistöllä olisi ollut jakelutoiminnan ja öljylämmityksen lisäksi muuta maaperää pilaavaa toimintaa.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesitiedot

Tehtyjen tutkimusten mukaan alueen luonnonmaa on hiekkamoreenia tai hiekkaa. Toimenpidealueella pihan pinnoitteena on sora ja Nellimintien varrella pienellä alueella asfaltti. Vanha jakelualue sijoittuu osittain metsäiselle alueelle.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue Nellimö (12148108, vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue) sijaitsee kohteesta noin 1 km

kaakkoon. Maa-aines oli näytteenottojen yhteydessä aistinvaraisesti arvioiden kosteampaa noin 5–6 m maanpinnasta alkaen. Pohjaveden paikallisen virtaussuunnan arvioidaan olevan maastonmuotojen mukaisesti luoteeseen. Tutkimuksen yhteydessä ei otettu vesinäytteitä. Tutkimuspisteisiin ei suotautunut pohjavettä siinä määrin, että näytteenotto olisi ollut mahdollista. Pohjaveden pinnantasosta ei ole tarkkaa tietoa.

Lähin pintavesistö on Nellimvuono, joka sijaitsee kohteesta noin 120 m etäisyydellä luoteeseen.

Kiinteistön käyttövesi tulee vesijohtoverkosta.

PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Kohteessa on tehty ympäristötekniisiä tutkimuksia vuonna 2021. Kuudessa laboratoriossa analysoidussa näytteessä ylittyi valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen kynnysarvo öljyhiilivetyjen summapitoisuuden >C10 - C40 osalta. Näistä neljässä näytteessä ylittyi myös VNa 214/2007 mukainen ylempi ohjearvo öljyhiilivetyjen keskitisleiden C10 – C21 osalta. Näytteessä NP6/5-6 ylittyi lisäksi alempi ohjearvo kevyiden hiilivetyjen C5-C10 osalta. Yhdessäkään laboratoriossa analysoiduista näytteistä ei ylittynyt bentseenin, TEX-yhdisteiden tai MTBE+TAME:n summapitoisuuden osalta kynnysarvot (pitoisuudet alle laboratorion määräysrajan). Muita haitta-aineiden ohje- tai kynnysarvojen ylityksiä ei kohteessa ole todettu.

Tutkimuksissa havaittujen kynnysarvon ylittäviä öljyhiilivetypitoisuuksia (pitoisuudet yli alemman ohjearvon) sisältävien alueiden pinta-alaksi kohdekiinteistöllä 148-408-85-0 arvioidaan noin 220 m², missä vähintään kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia sisältävää maata arvioidaan olevan 625 m³tr (815 m³itd, 1 250 t). Tutkimuksissa havaitussa kynnysarvotason ylittäviä pitoisuuksia sisältävässä maa-aineksessa arvioidaan olevan noin 750 kg öljyä.

PUHDISTAMISTA KOSKEVAT ASIAT

Puhdistustavoite

Maaperän puhdistuksen tavoitteena on alentaa maaperän haitta-ainepitoisuuksia siten, että päättäneestä polttoaineen jakelutoiminnasta tai öljytuotteiden käsittelystä aiheutuneesta maaperän pilaantuneisuudesta johtuvia ympäristö- tai terveyshaittoja ei puhdistustyön jälkeen esiinny. Samalla maankäytön tai maa-aineksen käytön rajoitteet poistuvat kiinteistöiltä. Kohde esitetään puhdistettavaksi haitta-ainekohtaisiin

valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisiin alempiin ohjearvotasoihin. Tiealueella tavoitetasoiksi esitetään ylempiä ohjearvoja. Puhdistusta ei kuitenkaan uloteta ajoradan alueelle. Asfaltoimattomaan pintamaahan (0–1 metriä) ei jätetä kynnysarvotason ylittäviä pitoisuuksia sisältäviä maita. Näin varmistetaan kohteen riskitön käyttö asuinkiinteistönä.

Mikäli tavoitepitoisuuksiin ei joltakin osin kohtuudella päästä, tarkastellaan jatkotoimenpiteitä erikseen laadittavan riskinarvion perusteella. Maaperän puhdistaminen vähentää pilaantuneisuuden leviämistä myös sade- ja suotoveden sekä pohjaveden välityksellä.

Nellimintien tiealueella tehdään lisätutkimuksia haitta-aineita sisältävän alueen tarkemmaksi rajaamiseksi ja tulosten perusteella arvioidaan puhdistustarve. Samalla varmistetaan, sijoittuuko vesijohdon läheisyyteen haitta-aineita sisältäviä maa-aineksia.

Puhdistusmenetelmä ja jätteiden käsittely

Puhdistus esitetään suoritettavaksi *In situ* -käsittelyn (esim. biostimulaatio) avulla yhdistettynä massanvaihtoon. Työn yhteydessä vanha lämmitysöljysäiliö poistetaan. Urakkakilpailutuksen voittanut, puhdistusurakoitsija laatii tarkemman puhdistussuunnitelman, joka toimitetaan viranomaiselle.

Puhdistustyön laadunvalvonta

In Situ -käsittely

Urakoitsija ohjaa puhdistustyötä ennakkotutkimuksien ja -tietojen, puhdistussuunnitelman sekä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen antaman päätöksen mukaisesti. *In situ* -urakoitsija laatii työstä erikseen tarkemman suunnitelman. *In situ* -puhdistusta ohjataan ja sen tehokkuutta seurataan maaperänäytteenoton avulla. Maaperänäytteitä otetaan puhdistuksen aikana riittävän usein ja siinä laajuudessa, kun on tarpeen puhdistuksen ohjauksen kannalta. Urakoitsija seuraa näytteenotoin ja analyysien pohjaveden tilaa siltä osin, kun se liittyy *in situ* -tekniikoiden vaikutusten seurantaan. Näytteistä analysoidaan ainakin >C10- C40 -hiilivedyt sekä haihtuvat yhdisteet. Maaperän alku- ja loppunäytteenoton tulokset esitetään toimenpideraporteissa. Kunnostuksen aikana suoritettujen näytteenottojen tulokset raportoidaan viranomaiskäyttöä varten tarvittaessa. *In situ* -kunnostukseen liittyvät toimenpiteet raportoidaan urakoitsijan laatimissa toimenpideraporteissa. Kunnostuksen aikana seurantaanäytteenotot suorittaa *in situ* -urakoitsija.

In Situ - käsittelyn lopuksi urakoitsija järjestää maaperänäytteenoton kohteessa kunnostuksen vaikutusten toteamiseksi. Urakoitsija toimittaa tilaajalle ja ympäristötekniselle valvojalle tutkimussuunnitelman näytteenotosta vähintään 1 viikkoa ennen suunniteltua kunnostuksen lopetusnäytteenottoa. In Situ -käsittelyn jälkeen otettavat lopetusnäytteet otetaan tilaajan valitseman valvojan toimesta ja valvoja päättää lopulliset näytteenottopisteiden paikat. Massanvaihto toteutetaan in situ –kunnostuksen (biostimulaatio) jälkeen alueilla, joilla havaitaan puhdistusrajan ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia ja puhdistuksen jatkaminen todetaan tarpeelliseksi (riskinarvio) ja mahdolliseksi.

Tilaajan valvoja suorittaa urakoitsijan toimenpiteiden prosessivalvontaa ja valvoo kunnostuksen etenemisestä sekä siihen liittyviä laatu-, turvallisuus- ym. asioita. Tarvittaessa tilaajan valvoja voi keskeyttää kunnostustyöt, jos hän perustellusta syystä katsoo kunnostuksen aiheuttavan haittaa tai vaaraa ympäristölle tai ihmisille. Mahdolliset valvontaraportit toimitetaan tilaajalle, tämän nimeämälle työtä valvovalle konsultille ja urakoitsijalle, ympäristöviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle.

Urakoitsija ilmoittaa ajankohdan, jolloin in situ -vaihe päättyy ja mahdolliset loput kunnostuksen tavoitetasoa ylittävät pitoisuudet poistetaan massanvaihdolla, ellei riskinarvioinnilla päädytä perustelemaan niiden jättämistä.

Massanvaihto

Massanvaihdossa kaivutyötä ja maiden lajittelua ohjataan työnaikaisella näytteenotolla sekä kenttäanalyysillä ja havainnoilla. Kaivettavista maista otetaan tarkastusnäytteitä maalajikerroksittain ja esiintyvien haitta-aineiden sekä kaivun laajuuden mukaan. Tässä kohteessa laboratorioissa analysoidaan ainakin C5 - C40 –öljyhiilivetyjen, BTEX-yhdisteiden ja oksygenaattien pitoisuuksia. Tulosten perusteella urakoitsija toimittaa massat urakoitsijan valitsemiin ja valvojan hyväksymiin luvanvaraisiin vastaanottoaikkoihin.

Kenttäanalyysillä puhtaaksi todettujen kaivantojen pohjista ja seinämistä otetaan jäännöspitoisuusnäytteet, joista analysoidaan tarvittavat haitta-ainepitoisuudet laboratorioissa. Kustakin kaivannosta otetaan vähintään kaksi näytettä. Näytteet otetaan edustavalla tiheydellä siten, että jokaisen kaivannon seinämän ja pohjan osan keskimääräinen pitoisuus tulee selvitettyä.

Ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Toimenpiteillä poistetaan päättäneestä polttoainejakelusta aiheutuvat ympäristö- ja terveyshaitat. Puhdistustyö vastaa normaalia maarakennustyötä, josta ei aiheudu ympäristölle erityistä haittaa.

Aikataulu ja puhdistustyön suorittaminen

Puhdistustyö pyritään käynnistämään vuoden 2023 aikana ja sen on suunniteltu olevan valmiina syksyllä 2025. Työn arvioitu kesto ja aikataulu tarkentuvat, kun in situ -urakan suunnittelu saadaan päätökseen.

Puhdistustyö suoritetaan Lapin ELY-keskuksen antaman päätöksen mukaisesti.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Päätös

Lapin ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen. Ennen puhdistus- ja kaivuutöiden aloitusta on pyydettävä museoviranomaisen lausunto suunnitelluille toimenpiteille kohteen läheisyydessä sijainneen ja dokumentoidun muinaisjäännöksen johdosta. Museoviranomaisen lausunto on otettava huomioon pilaantuneen maaperän puhdistamisessa.

Töiden toteuttamisessa on noudatettava ilmoituksen lisäksi seuraavia määräyksiä:

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Kiinteistöltä RN:o 148-408-85-0-on puhdistettava toimenpidealueen asfaltoimattomalla alueella pintamaan osalta (0-1,0 metriä maanpinnasta) pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset kynnysarvot haitta-aineiden osalta:
 - öljyhiilivetyjen (>C10-C40) summapitoisuus 300 mg/kg

Pohjamaan osalta (yli 1,0 metrin syvyydellä maanpinnasta) on poistettava maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän ja

pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **alemmat ohjearvot** haitta-aineiden osalta:

- bensiinijakeet C5-C10 100 mg/kg,
- öljyhiilivetyjen keskitisleet >C10-C21 300 mg/kg,
- öljyhiilivetyjen raskaat jakeet >C21-C40 600 mg/kg

Mikäli toimenpidealueen lisäksi kaivetaan tiealueella, on **tiealueeksi luettavalta alueen osalta** puhdistettava puhdistustyömaan vaatimassa laajuudessa pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **ylemmät ohjearvot** haitta-aineiden osalta:

- bensiinijakeet C5-C10 500 mg/kg,
- öljyhiilivetyjen keskitisleet >C10-C21 1 000 mg/kg,
- öljyhiilivetyjen raskaat jakeet >C21-C40 2 000 mg/kg

Mikäli puhdistusten yhteydessä tehtävien lisätutkimusten yhteydessä todetaan **kunnallisen vesijohdon runkolinjan ympärillä** pilaantuneeksi luokiteltavia maa-aineksia, on vesijohdon ympäriltä puhdistettava öljyhiilivetyjä C5-C40 sisältävät maa-ainekset **vähintään kynnysarvotasoon** saakka tai vaihtoehtoisesti vesijohdon runkolinjan vesijohtoputki tulee vaihtaa diffuusiosuojattuun putkeen pilaantuneeksi luokitellun alueen osalta.

Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen, voidaan hyödyntää kaivantojen täytöissä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä. Polttonesteiden varastointi- ja jakelutoimintaan liittyvät käytöstä poistetut maanpäälliset ja maanalaiset laitteet sekä rakennelmat tulee poistaa. Maaperässä havaitut jätejakeet tulee poistaa ja toimittaa jätejakeittain niille tarkoitettuun luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Alueen pohjaveden haitta-ainepitoisuudet tulee tarvittaessa selvittää ja arvioitava puhdistustarve.

Puhdistukseen kuuluvat laitteet ja muut rakennelmat on asennettava ja käytettävä niin, ettei niiden sijainnista ja käytöstä aiheudu kohtuutonta melu- tai viihtyvyshaittaa, ympäristö- ja terveyshaittaa tai -vaaraa puhdistettavalle kiinteistölle tai lähialueen kiinteistöille. Puhdistustyön lopuksi puhdistukseen kuuluvat laitteet ja rakennelmat tulee poistaa.

Puhdistusmenetelmää koskevat tekniset suunnitelmat tulee toimittaa Lapin ELY-keskukselle hyvissä ajoin ennen puhdistustöiden aloittamista.

Puhdistustavoitteen saavuttamiseksi voidaan käyttää in situ -menetelmää ja massanvaihtoa. Muun puhdistusmenetelmän käyttäminen vaatii Lapin ELY-keskuksen hyväksynnän.

Puhdistustöiden aloittamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Inarin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka, kunnes Lapin ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

2. Pilaantuneen maa-alueen kaivannot on aidattava. Lisäksi puhdistusalue on varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
3. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen ja muiden jätteiden sijoituspaikat on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Inarin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteenä luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.
4. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetetut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Maamassat on peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi.
5. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä, se on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla, josta on sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä

vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Mikäli puhdistettua ja käsiteltyä vettä johdetaan käsittelyn jälkeen hule- tai jätevesiverkostoon, tulee siitä sopia erikseen verkostonomistajan kanssa. Mikäli käsiteltyä vettä johdetaan maastoon, on siitä sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Vedenkäsittelyn tehokkuus, toimivuus ja riittävyys on varmistettava vesinäyttein.

6. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Määräys melun torjunnasta

7. Puhdistustyön aiheuttama melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kello 07:00–22:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 55 dB (A) eikä kello 22:00–07:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 50 dB (A). Mikäli valvontaviranomaisella on aihetta epäillä toiminnasta syntyvän meluhaittoja, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään haitan johdosta tarvittaviin mittauksiin ja selvityksiin sekä melun vähentämistoimiin.

Määräykset vastuuhenkilöistä ja töiden aloittamisesta

8. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskukselle ja Inarin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan mm. urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Määräykset poikkeuksellisista tilanteista

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Inarin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta on

ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Määräykset kirjanpidosta, puhdistuksen laadunvalvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista

10. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä Lapin ELY-keskukselle tai Inarin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Tarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulokset ovat valmistuneet ja Lapin ELY-keskukselle ja Inarin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.
12. Pilaantuneisuusselvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.
13. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Inarin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on vähintään esitettävä:
 - yhteenveto kiinteistöillä tehdyistä puhdistustoimista, kenttä- ja laboratoriotutkimuksista sekä tutkimustulokset,
 - toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
 - näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
 - selvitys kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,
 - tarvittaessa määräyksessä 6 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 12 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
 - työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot.

Päätöksen perustelut

Lapin ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen täyttää ympäristönsuojelulaissa pilaantuneen maaperän puhdistamiselle asetetut vaatimukset eikä puhdistustyöstä tai kiinteistön maaperästä aiheudu jatkossa terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle.

Määräysten perustelut

Päätöksessä mainitut määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteeksi on määrätty valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) kynnysarvot maanpinnan osalta (0-1,0 m) ja alemmat ohjearvot yli 1,0 metrin syvyydellä esiintyville haitta-ainepitoisuuksille esitetylle toimenpidealueelle. Sekä VNa 214/2007 mukaiset ylemmät ohjearvot haitta-ainepitoisuuksille tiealueella. Vesijohdon ympärillä puhtauden varmistamiseksi on määrätty VNa 214/2007 mukaiset kynnysarvot öljyhiilivetyjen osalta tai tarvittaessa vesijohdon vaihtamisesta diffuusiosuojattuun putkeen on määrätty mahdollisen altistumisriskien takia. Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vesijohtovedelle ei saa aiheutua pilaantumisen vaaraa ja siten ihmisille mahdollista terveyshaittaa.

Lapin ELY-keskus on ottanut puhdistustasoja määrittäessään huomioon alueen nykyisen käyttötarkoituksen kiinteistöllä. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnittelusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Puhdistettava alue on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta tai muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle (määräys 2).

Pilaantuneiden massojen kuljetuksesta, kuormauksesta, varastoinnista ja edelleen toimittamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöllä estetään mm.

oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 3-4).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-aineiden edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 5).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävydestä. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjearvojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 6).

Määräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi (määräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan, että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alue on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 10-13).

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lapin ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Kuulutus ja päätös julkaistaan Lapin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/lappi > Ajankohtaista > Kuulutukset. Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kunnan verkkosivulla.

Lisäksi päätös julkaistaan verkkosivulla: www.ymparisto.fi > Asiointi, luvat ja ympäristövaikutusten arviointi > Luvat, ilmoitukset ja rekisteröinti > YSL:n kertaluonteisen toiminnan ilmoitusmenettely > Ilmoituspäätökset > Pilaantuneet maa-alueet > Lapin ELY-keskus.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190 §, 191 § ja 205 §,
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 25 § ja 26 §,
Jätelaki (646/2011) 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 94 § ja 121 §,
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7-9 § ja 11 §,
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007),
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §,
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 § ja
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 928 €

Päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022) mukainen suoritemaksu.

Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä peritään 58 €/h. Tämän päätöksen käsittelyyn käytettiin 16 tuntia eli maksu on yhteensä 928 €.

VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tehdyn päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 150 €, 6-13 tuntia 385 €, 14-27 tuntia 1 155 € ja 28-41 tuntia 1 925 €.

PÄÄTÖKSEN JAKELU

Päätös hakijalle

Jäljennös maksutta:

Inarin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Suomen ympäristökeskus

TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN

Kiinteistön maaperää koskevat tiedot on lisätty valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään kohdetunnuksella ID 100331891.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

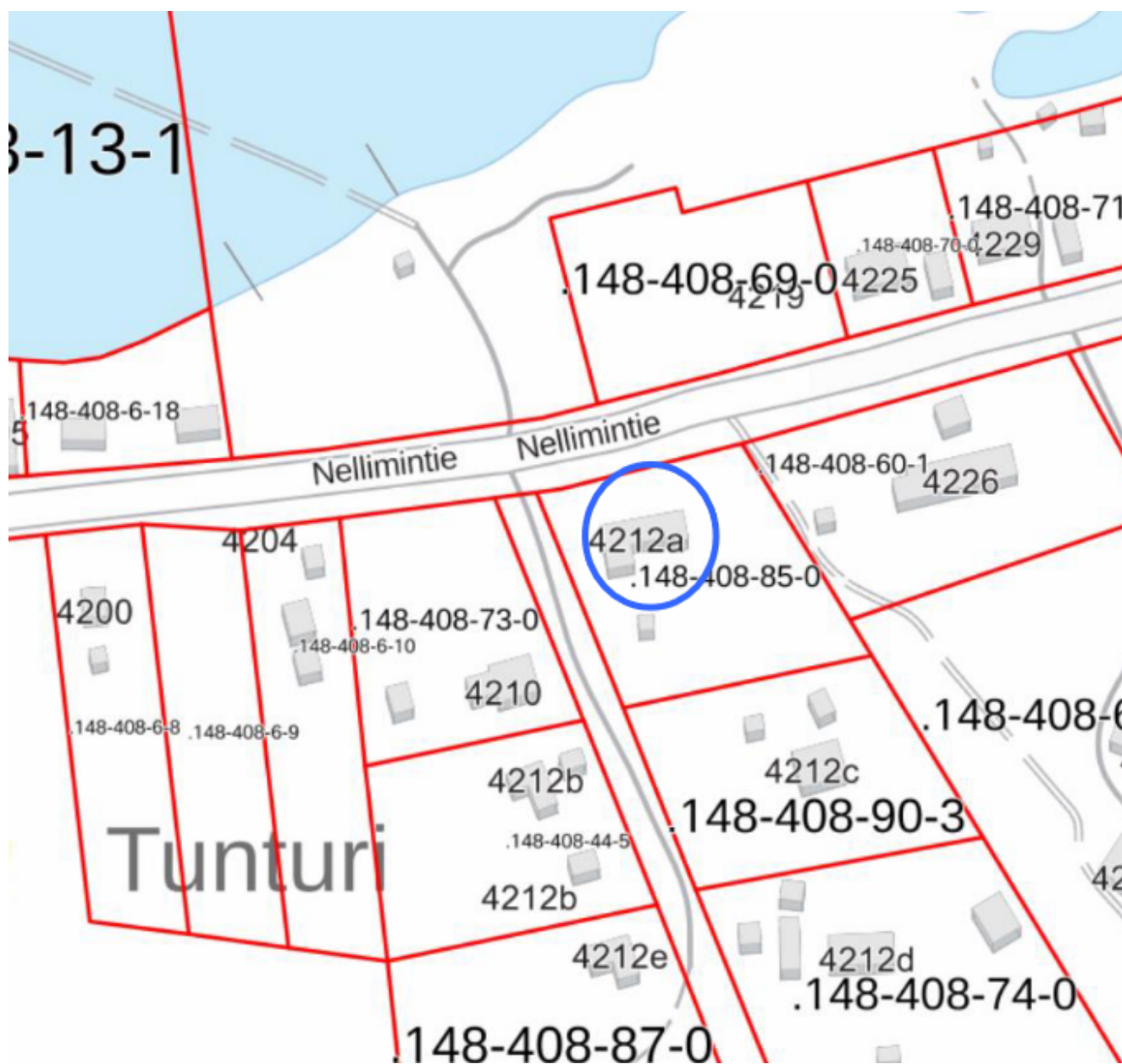
HYVÄKSYNTÄ

Tämän asiakirjan on esitellyt ympäristötarkastaja Kati Anttila ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

LIITTEET

- Liite 1. Sijaintikartta
- Liite 2. Aluekartta
- Liite 3. Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla

Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuvan seitsemäntenä (7) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy **17.3.2023**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Vaasa hallinto-oikeudessa.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa

[https://asiointi2.oikeus.fi/ hallintotuomioistuimet](https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet).

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **270 euroa**. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 564 2780 (ma-pe klo 8.00-16.15)
Puhelinvaihde:	029 564 2611
Faksi:	029 564 2760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi, https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Tämä asiakirja LAPELY/2432/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2432/2018 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Anttila Kati 08.02.2023 07:49

Ratkaisija Määttä Vesa-Matti 08.02.2023 07:52